

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 59. Quid præterea addendum sit circa petitionem & redditionem debiti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

Juristarum, qui in hoc *Glossam* deserunt. Neque
hic extenduntur odiosa, sed explicantur leges in
casibus omnino æqualibus, & per æquivalen-
tiam ipsam.

§. 4. Si conjux ignoranter contraxerit hanc 388.
cognitionem, non impeditur usus conjugii, ne-
quidem quoad petitionem debiti, can. *De his*,
10. q. 1. Cap. *Si vir*, De cogn. spirit. *Sanch. d. 32.*
Valerque non tantum in ignorantia facti, si non
sciverit esse filium suæ conjugis, sed etiam in
ignorantia Juris, si nesciverit legem id prohi-
bentem. Si tamen scivit legem prohibentem,
quamvis non sciverit oriri illud impedimen-
tum, non excusatur, sed impeditur à peten-
do, *Avers.*

§. 5. Aliqui putarunt, si tam maritus, quam 389.
uxor ejusmodi cognitionem contraxerit, delicta
quali compensari, & neutrum privari jure pe-
tendi debitum. Sed oppositum tenendum est,
quia ita postulat reverentia Sacramenti; quod,
vel in quo ministravit. v. *Avers.* supra.

§. 6. Quamvis secundum dicta impediatur 390.
petitio debiti per supervenientem cognatio-
nem spirituales, attamen non impeditur per
supervenientem cognitionem legalem, uti di-
citur n. 601. Quis autem dispensare possit ad
petendum debitum, si Matrimonio superveniat
cognatio spiritualis, votum castitatis
dicetur suis locis.

Q. 59. Quid præterea addendum sit circa petiti- 391.
onem & redditionem debiti. Bz. §. 1. Excusatur con-
jugium à peccato gravi, quando negat alteri petenti
debitum benevolè & amicè, non autem tan-
quam debitum, quia tum non censetur petere
cum animo obligandi, *Perez d. 50. n. 3.* E contra
peccat

F. I.
201
mor.
laudii
Croix
VIII

peccat mortaliter, si vel semel neget serio, instanter, & rationabiliter petenti, *Gob. tr. 10. n. 611.* Attamen non peccat mortaliter, saltem ordinariè, qui tantum parvo tempore differt, v. g. si petenti de die, neget, quia reddet de nocte, *Diana p. 5. tr. 5. R. 14. Perez, Gob. num. 614. Spor. num. 276.*

392. §. 2. Quamvis licitum sit negare debitum ad vitandum magnum detrimentum in bonis fortunæ vel famæ, quia contrahens non obligavit se ad notabilia incommoda ideo subeunda, *Sanch. l. 9. d. 25. n. 5.* tamen multiplicatio prolis ordinariè non excusat, nisi abesset omne periculum incontinentiæ, & immineret magna incommoditas in alendis tot prolibus, *Sot. Lp. Sa.* De cætero finis Matrimonii est propagatio generis humani, & ordinariè non ideo incurritur gravis necessitas, *Silv. Sanch. Laym. Gob. n. 625. Spor.* Et saltem in perpetuum non poterit ideo negari debitum ob periculum incontinentiæ, ergo frustra negabitur ad breve tempus, post quod nihilominus fiet conceptio.

393. §. 3. Peccat conjux, qui per voluntarias solutiones reddit se impotentem ad reddendum debitum: item, qui sine justa causa diu vel longè peregrinatur absque consensu conjugis, quia iniuste privat solutione debiti.

394. §. 4. Si vir sit amens vel ebrius, uxor potest, attamen non tenetur ei reddere debitum, quia petitio illa non est actus humanus, ergo non obligat, *Sot. Henriq. Sanch. l. 9. d. 23. Avers. q. 21. l. 7. Loth tr. 18. à n. 17. contra Nav. Silv. & alios.* Si vir sit tantum semiamens vel semiebrius; uxor tenetur reddere, quia possessio juris ad petendum stat pro viro: item si vir aliàs pareretur

pollutionem, uxor tenetur reddere, quia æquitas postulat, ut valde egenti reddatur, quod debetur, *Sanch. Gob. n. 615. Spor. n. 284.* Peccat vir compos mentis, si petat debitum ab uxore amente, quia probabilissimum est periculum, ne fœtum in utero necet, *Sanch. n. 8. Gob. n. 595.* Si uerque sit impos mentis, mortale esset eos coniungere ad copulam, quia evidens est periculum proli suffocandæ, vel si nascatur, malè educandæ, ideo enim etiam vagus concubitus est illicitus, *Ledesm. Lop. Sanch. n. 5. Avers. supra.*

§. 5. Si morbus, v. g. gallicus vel lepra, valde diu duret, congruum erit, ut alter conjux aliquando reddat, *Sanch. d. 24. n. 23.* Imò videtur teneri aliquando reddere, quia nimis difficile est aliquibus perseverare in perpetua lucta contra motus concupiscentiæ: potest autem alter sic regere se, aut tali modo congregi, ut vitet periculum contagionis, *Spor. supra.* Hecticâ laborantem *Laym.* excusat à redditione debiti, quia multum nocet homini phthifico vel hecticâ laboranti effusio seminis. Si lepra supervenerit uni conjugum, alter sanus non tenebitur ei quidem cohabitare cum probabili periculo infectionis, quia obligationi debiti prævalet salva indivisi sui incolumitas, *Sanch. n. 29.* qui caput 2. De conjug. lepros. intelligit, si fieri possit absque notabili periculo infectionis. De excusatione à reddendo debito ob periculum morborum vel infectionis, plura videri possunt apud *Zacch. l. 3. c. 3. q. 6.*

§. 6. Si nimis frequenter petatur debitum, 396. negari potest, v. g. si ter unâ nocte reddiderit, potest quartâ vice negare, *Rodriq. Laym. Spor. nu. 113.* addit *Gob. n. 622.* videri etiam nimis frequen-

E. I.
201

G. mor.
Claudi
a Crox

500. VIII

C. I.

quenter peti; si maritus non contentus nocturna redditione, etiam per diem petendi consuetudinem habeat; aliud est, si quandoque tantum per diem peteret.

397. §. 7. Uxor sciens ex iudicio Medicorum, se concipiat & pariat, fore per hoc in proximo periculo vitæ, illicitè ejicit semen, uti habet communis & certa, contra *Fagundez*: itaque vel deprecetur, vel neget debitum, nam secundum dicta n. 395. non tenetur reddere cum tali periculo.

398. §. 8. Uxor non peccat communicando in causa Matrimonii, aliisque rebus omnibus cum viro suo excommunicato, dummodo in crimine ipso non communicet, Cap. *Quoniam multos*, 11. q. 3. similiter vir cum uxore excommunicata. Quod valet, etiam si tantum ratum sit Matrimonium, & quamvis uterque esset excommunicatus. Possuntque ista pluribus videri delecta apud *Sanch.* l. 9. d. 14., ubi plura habet circa conjuges excommunicatos.

399. §. 9. Confessarius debet monere penitentem, si advertat eum negare debitum: tum autem est causa id suspicandi, si sint continuæ rixæ inter ipsos, hinc suaviter rogari potest, an etiam omnia præstet, ad quæ obligatur, conjugis suo vel suæ. De obligatione reddendi in primo bimestri, dicitur à n. 419. Ad quid teneatur uxor, si vir propter arctitudinem vasis non possit habere copulam, dicitur n. 798.

400. Q. 60. Quid ad hunc casum sit dicendum: Cajus viduus procatu Claudiam, quæ in Matrimonium consentire noluit, nisi Cajus promitteret ei mille imperiales ad liberam ejus dispositionem in perpetuum dandos. Fasit hoc Cajus,